

TIEDOTE

Järjestöt vaativat: Toisen asteen koulutus maksuttomaksi

Peruskoulun jälkeinen koulutus ei ole yhdenvertaisesti kaikkien nuorten ulottuvilla, vaikka Suomen lainsäädäntö sitä edellyttää. Lukion ja ammatillisen koulutuksen kustannukset ovat kalliit, mikä asettaa nuoret keskenään eriarvoiseen asemaan. Eduskuntaan kokoontui 20.11. Kuluttajaparlamentin täysistunnossa kansalaisjärjestöjä vaatimaan, että toisen asteen opintojen maksullisuus poistetaan.

Pelkkä maksuton peruskoulutus ei enää takaa työllistymistä. Nykyiset työmarkkinat edellyttävät vähintään toisen asteen tutkintoa. Lukion ja ammatillisen koulutuksen kustannukset ovat kuitenkin kalliit: lukion suorittamisen kokonaiskustannukset nousevat jopa 2 600 euroon ja joidenkin ammatillisten tutkintojen kustannukset voivat nousta jopa useaan tuhanteen euroon. Tämä asettaa nuoret keskenään eriarvoiseen asemaan ja aiheuttaa paineita erityisesti vähävaraisten perheiden toimeentulolle.

Suomalaisista nuorista peräti 15 prosenttia ei ole suorittanut toisen asteen tutkintoa 25 ikävuoteen mennessä. Maaliskuussa 2018 julkaistun Nuorisobarometrin mukaan jopa 17% vastaajista kertoi taloudellisten syiden vaikuttaneen heidän koulutuspolkuunsa. Vailla toisen asteen tutkintoa/opiskelupaikkaa olevista noin puolet kertoi syyksi taloudelliset syyt.

Eryteisesti sellaisissa perheissä, joissa on useita yhtäaikaista toisen asteen koulutusta suorittavia lapsia, kustannukset nousevat kohtuuttoman korkeiksi. Monikkoperheissä taloudellista tilannetta vaikeuttaa lisäksi se, että lapsilisän maksaminen päättyy kaikilta monikkolapsilta samanaikaisesti heidän täytettyään 17 vuotta.

Kuluttajaparlamentin järjestöt vaativat, että eduskunta laatii perusteellisen selvityksen ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin ja lakiuudistuksiin lukio- ja ammatillisten opintojen maksullisuuden poistamiseksi. Perustuslain 16. pykälän mukaan julkisen vallan on turvattava jokaiselle yhtäläinen mahdollisuus saada kykijensä ja erityisten tarpeidensa mukaisesti myös muuta kuin perusopetusta sekä kehittää itseään varattomuuden sitä estämättä.

”Opiskelijoilla tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet opiskella toisella asteella”, Kuluttajaliiton pääsihteeri **Juha Beurling** tiivistää. *”Aidosti maksuton koulutuspolku aina varhaiskasvatuksesta korkea-asteelle mahdollistaa myös Suomen osaamispotentiaalın hyödyntämisen täysimääräisesti”,* **Beurling** muistuttaa.

Kuluttajaparlamentti on Kuluttajaliiton koordinoima valtakunnallisesti merkittävien järjestöjen vaikuttamisfoorumi. Toimintavuonna mukana on noin 35 valtakunnallisesti merkittävää sosiaali- ja terveysalan kansalaisjärjestöä sekä lapsi- ja nuorisosaioista kiinnostunutta järjestöä. Toiminnan tarkoituksena on saada poliittiset päättäjät tietoiseksi keskeisten järjestöjen näkemyksistä ja kannoista poliittisiin kysymyksiin sekä edistää kuluttajien etua politiikan eri osa-alueilla. Lisätietoja <http://www.kuluttajaliitto.fi/kuluttajaparlamentti>

**Kuluttajaparlamentin kannanotto annettiin eduskunnan Pikkuparlamentissa 20.11.2018.
Toisen asteen maksuttomuutta koskevaan kannanottoon yhtyivät seuraavat järjestöt:**

A-klinikkasäätiö
Autismi- ja Aspergerliitto
Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry
Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry
Familia ry
FinFami
Finnilco ry
Hengitysliitto ry
Huoltoliitto ry
Invalidiliitto
Irti Huumeista ry
Kotien Puolesta Keskusliitto ry
Kuuloliitto ry
Lapsiperheiden Etujärjestö ry
Leijonaemot ry
Marttaliitto ry
Nuorisoasuntoliitto ry
Nyyti ry
Suomen Kilpirauhasliitto ry
Suomen Monikkoperheet ry
Suomen nuoret lesket ry
Suomen Potilasliitto ry
Suomen Setlementtiliitto ry
Suomen Vanhempainliitto
Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry
Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry

Kannanotto kokonaisuudessaan löytyy täältä: <https://www.kuluttajaliitto.fi/tietoa-meista/kuluttajaparlamentti/kannanotot-2018/>

Lisätietoja: Kuluttajaliiton pääsihteeri Juha Beurling, puh. 040 556 6421, juha.beurling(at)kuluttajaliitto.fi